

Brussel, 26 februari 2018
(OR. en)

6125/18

CFSP/PESC 137
DEVGEN 15
CLIMA 25
COPS 41
ENV 75
ONU 8
RELEX 113

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	6094/18
Betreft:	Conclusies van de Raad over klimaatdiplomatie - Conclusies van de Raad (26 februari 2018)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over klimaatdiplomatie, die de Raad tijdens zijn 3598e zitting, op 26 februari 2018, heeft aangenomen.

CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER KLIMAATDIPLOMATIE

De Raad:

Belang van multilateralisme / urgentie van een snelle uitvoering van de Overeenkomst van Parijs

1. WIJST, in overeenstemming met de integrale EU-strategie, op het cruciale belang van een op gedeelde regels gebaseerde wereldorde, opgebouwd rond multilateralisme en met een centrale rol voor de Verenigde Naties, en BEVESTIGT OPNIEUW dat de EU het voortouw zal blijven nemen in de mondiale klimaatactie, teneinde de Overeenkomst van Parijs volledig uit te voeren en de Agenda 2030, met als kern de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen, te voltooien.
2. NEEMT MET GROTE BEZORGDHEID KENNIS van het overtuigende wetenschappelijk bewijs in recente verslagen waaruit blijkt dat de klimaatverandering versnelt, en dat de ruimte om de stijging van de gemiddelde mondiale temperatuur collectief onder 2 °C te houden en via inspanningen te beperken tot 1,5 °C boven de pre-industriële niveaus, snel kleiner wordt; BENADRUKT de ongekennde hoogdringendheid van bijkomende mondiale inspanningen om de klimaatverandering een halt toe te roepen en om te keren; ZIET UIT naar het komende speciaal verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering over de effecten van de opwarming van de aarde met 1,5 °C ten opzichte van de pre-industriële niveaus en de daarmee verband houdende mondiale broeikasgasemissietrajecten; NEEMT MET BEZORGDHEID KENNIS van de recente bevindingen van de Arctische Raad dat het noordpoolgebied meer dan twee keer zo snel opwarmt als het mondiale gemiddelde, wat ernstige mondiale gevolgen met zich meebrengt; ERKENT de oproep van de One Planet Summit van december 2017 voor snellere klimaatactie.
3. ONDERKENT dat de 23e Conferentie van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (COP 23) ook duidelijk maakte dat er steeds meer ongerustheid bestaat over de toereikendheid van de bestaande mondiale afspraken om de koers te veranderen; BLIJFT vastbesloten onze toezeggingen die nodig zijn voor de volledige uitvoering van de Overeenkomst van Parijs waar te maken, op basis van een universele regeling die voor iedereen op de COP 24 geldt.

Aanpakken van de koppeling tussen klimaatverandering en veiligheid

4. ONDERKENT dat de klimaatverandering directe en indirecte gevolgen heeft voor de internationale veiligheid en stabiliteit, waarbij de mensen in de meest fragiele en kwetsbare situaties het hardst getroffen worden, bestaansmiddelen verloren gaan, de ecologische druk en het risico op rampen toenemen, mensen tot ontheemding gedwongen worden, en de dreiging van sociale en politieke onrust verergert.
5. NEEMT MET BEZORGDHEID KENNIS van de achteruitgang van de waterbronnen en ecosystemen wereldwijd, en van de groeiende dreiging van waterschaarste, watergerelateerde risico's en extreme gebeurtenissen; ONDERKENT dat meer omvangrijke en gecoördineerde internationale inspanningen nodig zijn om de watergerelateerde aspecten van klimaatverandering aan te pakken in lijn met de conclusies van de Raad van 2013 over waterdiplomatie en initiatieven zoals de Watertop van Boedapest 2016, en ZIET UIT naar de 8e bijeenkomst van de Wereldwaterraad, van 18 tot en met 23 maart 2018 in Brasilia; BENADRUKT het belang van grensoverschrijdende samenwerking rond milieuzaken tussen de lidstaten en partnerlanden, met name bij grensoverschrijdende milieueffectbeoordelingen, conform de internationale normen en verdragen ter zake, in het bijzonder het Verdrag van Espoo, het Verdrag van Aarhus en het Waterverdrag van de VN-ECE.
6. BEVESTIGT OPNIEUW dat, aangezien klimaatverandering een dreigingsmultiplicator is, de ontwikkelingsaanpak conflictgevoeliger moet worden, net zoals de veiligheidsaanpak klimaatgevoeliger moet worden, met name voor landen die extra kwetsbaar zijn voor de gevolgen van klimaatverandering en die al onder druk staan in natuurlijk, maatschappelijk of politiek opzicht; NEEMT ZICH VOOR de koppeling tussen klimaatverandering en veiligheid verder te integreren in de beleidsdialoog, conflictpreventie, ontwikkelings- en humanitair optreden, en rampenrisicostrategieën. In dit verband STEUNT de EU de aanhoudende werkzaamheden in het kader van de G7, waaronder de uitwisseling van beste praktijken in de werkgroep van de G7 inzake klimaat en kwetsbaarheid, en in de VN, waarbij zij met name de VNVR ertoe aanspoort zich nog meer te richten op de koppeling tussen klimaat en veiligheid, suggereert hiervan een vast punt te maken in de beraadslagingen voor VNVR-resoluties en -verklaringen, en uitzielt naar mogelijkheden, ook institutioneel, om binnen het VN-systeem nadrukkelijker in te zetten op klimaatrisicoanalyse en -beheer.

7. BEVESTIGT OPNIEUW dat het nodig is verder werk te maken van de integratie van een effectieve aanpak van veiligheidsrisico's in verband met klimaat in alle beleidsterreinen – van klimaatactie en opbouw van veerkracht over preventieve diplomatie en betere risicoanalyse tot een sterkere link tussen vroegtijdige waarschuwing en vroegtijdige actie; ONDERKENT dat het noodzakelijk is een duurzaam beheer van water en land, alsmede het behoud en het duurzaam gebruik van biodiversiteit te bevorderen om ecosysteemdiensten in stand te houden; ONDERSTREEPT dat het belangrijk is dat analyses inzake klimaat en veiligheid in mogelijke actie worden vertaald, waarbij de Verklaring van Den Haag 2017 in het kader van de reeks conferenties over de veiligheid van de planeet als voorbeeld kan dienen.
8. ZIET UIT naar de top over klimaat en veiligheid die in juni in Brussel zal worden gehouden op initiatief van HV/VV Mogherini. Tijdens de top zal worden onderstreept dat het almaar belangrijker wordt om de destabiliserende effecten en risico's van klimaatverandering aan te pakken, en zullen de EU en haar partners opnieuw bevestigen dat zij snel en ambitieus zullen handelen op dit gebied.

EU-inzet door actie – op alle niveaus

9. BENADRUKT dat de nationaal bepaalde bijdragen (Nationally Determined Contributions - NDC's) als hoeksteen van de ruimere nationale ontwikkelingsplannen een belangrijke motor zijn voor de integratie van ambitieuze klimaatactie in nationaal beleid, en dat het nodig is dat de NDC's in concrete binnenlandse beleidslijnen en -maatregelen worden vertaald, conform de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs; ONDERSTREEPT dat de aanzienlijke kloof moet worden aangepakt tussen enerzijds het gecumuleerde effect van de huidige NDC's inzake de jaarlijkse mondiale broeikasgasemissies en anderzijds de gecumuleerde emissietrajecten om de stijging van de gemiddelde mondiale temperatuur ruim onder 2 °C te houden en via inspanningen te beperken tot 1,5 °C boven de pre-industriële niveaus.
10. BENADRUKT dat de EU al vroeg de wetgeving heeft aangenomen die nodig is om haar NDC uit te voeren als onderdeel van een ambitieuze energie-unie met een toekomstgericht beleid inzake klimaatverandering; BEVESTIGT dat de EU vastbesloten is met haar partners samen te werken en ervaringen en praktijken uit te wisselen met het oog op een snellere effectieve beleidsuitvoering, onder meer met initiatieven zoals het NDC-partnerschap, waarbij moet worden opgemerkt dat de EU zich zal inspannen om haar klimaattoezeggingen voor de periode vóór 2020 waar te maken.

11. ONDERKENT het belang van effectieve en efficiënte aanpassingsmaatregelen, -strategieën en -plannen, inclusief het gebruik van op ecosystemen gebaseerde oplossingen voor een verbeterde aanpassingscapaciteit en veerkracht, en voor een verminderde kwetsbaarheid voor klimaatverandering in de context van de Overeenkomst van Parijs; HERINNERT in dit verband AAN de inspanningen die de EU en de lidstaten zich reeds getroosten om de veerkracht en de aanpassingscapaciteit te versterken; De EU IS GEREED om verder samen te werken met alle partners, met inbegrip van de meest kwetsbare landen, in het bijzonder de minst ontwikkelde landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling, teneinde op alle niveaus nog sneller vooruitgang te boeken; HERINNERT tevens AAN het essentiële verband tussen klimaat en oceanen, zoals aangegeven in de gezamenlijke mededeling "Internationale oceaangovernance: een agenda voor de toekomst van onze oceanen".
12. De EU zal de mensenrechten blijven handhaven, bevorderen en beschermen, ook in de context van klimaatverandering en klimaatdiplomatie; ONDERSTREEPT dat gendergelijkheid, empowerment van vrouwen en volledige en gelijke participatie en leiderschap van vrouwen van levensbelang zijn voor de verwezenlijking van duurzame ontwikkeling, met inbegrip van aanpassing aan de klimaatverandering; BENADRUKT ook dat er een rol voor plaatselijke gemeenschappen is weggelegd bij het aanpakken van de diverse uitdagingen in verband met klimaatverandering.
13. ONDERSTREEPT dat de EU en haar lidstaten nadrukkelijk inzetten op capaciteitsopbouw en overdracht van technologie; WIJST EROP dat de EU en haar lidstaten de grootste donor van publieke klimaatfinanciering zijn, en ONDERSTREEPT de noodzaak van de verdere deelname van een breder scala van contribuanten, alsmede van ambitieuze vorderingen met het transformatiedoel van de Overeenkomst van Parijs om geldstromen in lijn te brengen met een traject naar veilige en duurzame broeikasgasarme emissie en klimaatbestendige ontwikkeling; BEVESTIGT OPNIEUW dat zij vastbesloten is verder in te zetten op het aantrekken van meer internationale klimaatfinanciering, in het kader van het collectieve doel van de ontwikkelde landen om samen uiterlijk vanaf 2020 tot en met 2025 jaarlijks 100 miljard USD vrij te maken uit een brede waaier van bronnen, instrumenten en kanalen teneinde de ontwikkelingslanden bij te staan bij de uitvoering van hun plannen voor aanpassing aan en mitigatie van de klimaatverandering; BEAAMT de oproep om de publieke en particuliere financiering op te trekken met het oog op een snellere uitvoering van de klimaatactie naar aanleiding van de One Planet Summit in december 2017.

14. HERINNERT aan het verband tussen klimaat en ontwikkeling, dat al beschreven wordt in de Europese consensus inzake ontwikkeling; In dit verband BEKLEMTONEN de EU en haar lidstaten verder dat koolstofbeprijzing en het hervormen van de subsidies voor fossiele brandstoffen cruciale stappen zijn om een omgeving te creëren waarin het mogelijk wordt financieringsstromen af te stemmen op een traject naar veilige en duurzame broeikasgas-emissies en klimaatbestendige ontwikkeling, en dat internationale samenwerking op het vlak van wetenschap, technologie en energie belangrijk kan zijn voor het aanreiken van innoverende en duurzame oplossingen voor de mondiale uitdaging van klimaatverandering.
15. WIJST op de belangrijke rol die niet-statelijke actoren kunnen spelen op het gebied van klimaatactie; HERHAALT dat de EU vastbesloten is zich tot relevante niet-statelijke actoren te richten, waaronder het maatschappelijk middenveld, de particuliere sector en lokale en regionale overheden; ONDERSTREEPT de essentiële rol van niet-statelijke actoren, zoals erkend door de Overeenkomst van Parijs via het mondiaal klimaatactieplan, en door de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de actieagenda van Addis Abeba; WIJST tevens op het belang van het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering; VERWELKOMT de Verklaring van Bonn en Fiji van lokale en regionale leiders om de Overeenkomst van Parijs op alle niveaus na te komen, alsmede de toezeggingen van financiële instellingen tijdens de One Planet Summit in Parijs, waar ook de particuliere sector een leidende rol inzake klimaatfinanciering op zich nam, en ZIET UIT naar de bijdragen van het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en plaatselijke besturen tijdens de komende klimaattop van San Francisco in september 2018.

Bewustmaking, toenadering en EU-leiderschap

16. BEKLEMT OONT dat de politieke toenadering en publieke diplomatie moeten worden versterkt tot op de hoogste niveaus en via meerdere beleidsgemeenschappen en het volledige scala van regionale en subregionale actoren. ONDERSTREEPT het belang van een voortdurend optreden en leiderschap door de G20-economieën, die gezamenlijk goed zijn voor ongeveer 80 % van de mondiale emissies, met name door het G20-actieplan van Hamburg inzake klimaat en energie voor groei ten uitvoer te brengen. IS VASTBESLOTEN meer werk te maken van het versterken van de bestaande bondgenootschappen en het streven naar nieuwe bondgenootschappen met landen in alle regio's met het oog op de mitigatie van klimaatverandering en de voorbereiding op de aanpassing aan de toenemende gevolgen en risico's in verband met klimaatverandering.
17. KIJKT UIT NAAR de ministeriële bijeenkomst inzake klimaatactie in 2018, die gezamenlijk door de EU, Canada en China zal worden georganiseerd om het leiderschap en de gehechtheid aan de volledige toepassing van de Overeenkomst van Parijs te bevestigen.
18. IS ER VOORSTANDER VAN de strategische communicatie te versterken om het hoge niveau van ambitie en vastberadenheid van de EU zowel in het binnenland als bij derde landen, niet-overheidsactoren en de media beter uit te dragen en te bevorderen, en om optimale voorwaarden te creëren voor vorderingen met de onderhandelingen over en voltooiing van het werk-programma van de Overeenkomst van Parijs, en tegelijk de voordelen van de overstap naar een veilige en duurzame, broeikasgasemissiearme toekomst in termen van duurzame groei en groene banen voor het voetlicht te brengen.

Samenhang van het klimaatbeleid op handels-, vervoers- en energiegebied

19. WIJST EROP dat de wisselwerking tussen het klimaatbeleid en het beleid inzake internationale handel en investeringen toeneemt en BEKLEMT OONT dat bilateraal en multilateraal moet worden samengewerkt om de wederzijdse ondersteuning van handels- en klimaatbeleid te bevorderen, om zo een bijdrage te leveren voor de noodzakelijke overgang naar een veilige en duurzame emissiearme, hulpbronnenefficiënte en klimaatveerkrachtige economie, onder meer door tarifaire en non-tarifaire belemmeringen voor handel en investeringen in hernieuwbare energie weg te nemen. MEMOREERT zijn conclusies van 6 maart 2017 over het versterken van synergieën tussen de klimaat- en de energiediplomatie van de EU. Voor energiediplomatie is met name een cruciale rol weggelegd bij het ondersteunen van een systeembrede overgang naar een duurzame energiemix die hernieuwbare bronnen en energie-efficiëntiemaatregelen bevordert.

20. BEKLEMT OONT dat de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) snelle en passende extra maatregelen moet nemen zodat de internationale scheepvaart een billijke bijdrage levert aan de bestrijding van klimaatverandering, en in april 2018 overeenstemming moet bereiken over een initiële IMO-strategie voor het terugdringen van de broeikasemissies. Deze moet steunen op een passende emissiereductiedoelstelling die spoort met de temperatuurdoelen van de Overeenkomst van Parijs, en een lijst bevatten van eventueel te nemen korte-, middellange- en langetermijnmaatregelen die voor alle schepen gelden, zoals is overeengekomen in het stappenplan voor de ontwikkeling van een alomvattende IMO-strategie inzake het terugdringen van broeikasgasemissies van schepen. VERWELKOMT de Tony de Brum-verklaring die ter gelegenheid van de One Planet-top is afgelegd en onderstreept dat in de aanloop naar de 72e zitting van de IMO-Commissie voor de bescherming van het mariene milieu (MEPC 72) passende toenaderingsactiviteiten moeten worden ondernomen om de politieke dynamiek verder te bevorderen en tegelijk te streven naar een goed resultaat in MEPC 72.
21. VRAAGT de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO) te voorzien in solide regels voor het garanderen van de daadwerkelijke toepassing van de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart ("Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation" - CORSIA) die tijdens de Algemene Vergadering van de ICAO van 2016 is overeengekomen, en te zorgen voor een zo breed mogelijke deelname van staten, zodat het doel van koolstofneutrale groei vanaf 2020 ("carbon neutral growth" - CNG 2020) wordt bereikt. Dit wordt momenteel aangevuld met andere maatregelen, zoals vooruitgang op het gebied van het luchtverkeersbeheer, luchtvaartuigtechnologieën en duurzame alternatieve brandstoffen. Verdere onderzoeks- en innovatiebeleidsmaatregelen en -programma's zullen van essentieel belang zijn om de aanzet te geven tot de technologische vooruitgang en operationele verbeteringen die nodig zijn om in overeenstemming met de temperatuurdoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs verdere emissiereducties te verwezenlijken.

De weg naar COP 24

22. ONDERKENT de vooruitgang die de partijen tijdens COP 23 in Fiji hebben geboekt inzake het werkprogramma van de Overeenkomst van Parijs. ONDERKENT voorts dat gemeenschappelijke regels voor alle partijen, in het bijzonder wat betreft het transparantiekader, cruciaal zijn om te zorgen voor de daadwerkelijke toepassing van de bepalingen van de Overeenkomst van Parijs. BLIJFT ERVAN OVERTUIGD dat met betrekking tot alle onderdelen van het werkprogramma van de Overeenkomst van Parijs nog aanzienlijke vooruitgang moet worden geboekt om er tijdens COP 24 de laatste hand aan te kunnen leggen.

23. PLEIT VOOR collectieve, alomvattende en georkestreerde bezinning over de vooruitgang bij het verwezenlijken van de overeengekomen adaptatie- en mitigatiedoelstellingen in overeenstemming met de temperatuurodoelstellingen op lange termijn van de Overeenkomst van Parijs. ZIET in dat verband UIT NAAR de Talanoa-dialoog van 2018, die naar het voorstel van het voorzitterschap van Fiji tijdens COP 23 het hele jaar 2018 door zou worden gehouden. BETUIGT OPNIEUW de vastbeslotenheid van de EU en de lidstaten om ten volle deel te nemen aan de dialoog en SPOORT alle partijen AAN van deze gelegenheid gebruik te maken om de balans op te maken van de gezamenlijke inspanningen in verband met vooruitgang in de richting van de langetermijnmitigatiedoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en bijdragen te leveren voor de voorbereidingen van de nationaal bepaalde bijdragen tijdens de politieke fase van de Talanoa-dialoog van COP 24 met de nadruk op gezamenlijke maatregelen en meer mondiale ambitie. COP 24 zal ook de gelegenheid bieden de balans op te maken van alle inspanningen die de partijen vóór 2020 hebben geleverd. IS VAN OORDEEL dat het speciale verslag van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) over de gevolgen van een opwarming van de aarde van 1,5 °C een waardevolle bron van informatie vormt voor de besprekingen in dit verband.
24. ONDERSTREEPT dat een zo ruim mogelijke betrokkenheid van belanghebbenden en een zo ruim mogelijke dialoog tussen internationale partners van essentieel belang zijn voor de tijdige uitvoering van de Overeenkomst van Parijs en voor de verwezenlijking van de noodzakelijke transformatie van de mondiale economie. WIJST in dit verband de Talanoa-dialoog AAN als een centraal thema voor de klimaatdiplomatie van de EU in 2018, dat de EU en de lidstaten ertoe in staat zal stellen te streven naar beter wederzijds begrip en vertrouwen dat sterkere samenwerking met partnerlanden en andere belanghebbenden bevordert, en tijdens COP 24 de laatste hand te leggen aan het werkprogramma van de Overeenkomst van Parijs.
25. SPREEKT KRACHTIGE STEUN UIT voor het secretariaat van het UNFCCC, alsmede voor Fiji en Polen als voorzitter van respectievelijk COP 23 en COP 24, bij het leiden van de mondiale gemeenschap naar een geslaagde COP 24, en BLIJFT vastbesloten een succesvol resultaat te bereiken met de Talanoa-dialoog, de voltooiing van het werkprogramma van de Overeenkomst van Parijs en het klimaatactieplan als sleutelementen, en daarbij de EU en alle internationale partners te bewegen tot duurzaam optreden ter bestrijding van klimaatverandering.
-